

Jakab-Köves Gyopárka:

A felolvasások

Kitámolygott a folyosóra. Hullámokban tört rá a rosszullet. A mellékhelyiségben volt egy kis szellőzőablak, azon némi fény behatolt. Öklendezni kezdett. Folyamatosan dobogott benn a félelem: „Ez bűn, ezt tiltják, ezt nem szabad. Ez bűn, ezt tiltják, ezt nem szabad.” Halántékán kiütött a verejték.

Tudta, hogy odébb, a szobában a többiek rögtön gyanakodni kezdenek. Talán szét is oszlik gyorsan ez a kis csoport, most, hogy ő kiment, s azt hiszik, épp bejelenti titkos összejövetelüket. Ő is így gondolná. Nem szerencsés ez, hogy tizenhárman vannak. Rossz érzés, ez a szám különös és nyugtalanító. Fél. Szánalmasan fél.

Mélyeket sóhajtott, és nekitámaszkodott a falnak. Lépéseket hallott, majd valaki határozottan benyitott.

- Simon!

Omár volt az, a csoport felelőse.

- Mi történt? – kérdezte a csoportfelelős, és kezét a fiú vállára tette.

- Azt hiszem, ez az egész túl váratlan – vallotta be Simon.

Omár barátságosan megszorította a vállát.

- Ezzel mindannyian így vagyunk. Gyere vissza, igazán érdemes hallgatni!

Simon megnyitotta a csapot, de abból pöszögve csak valami sötétbarna kosz folyt az elszíneződött mosdókagylóba.

- Gyere, menjünk – hívta ismét a felelős.

„Ez bűn, ezt tiltják, ezt nem szabad”, dobolt a hang Simon fülében. Aztán eszébe jutott az a furcsa mondat, amit az imént hallott a szobában: „Most pedig törvény nélkül jelent meg Isten igazsága.” Nem értette, még mindig nem. Hiszen ott van a *Lectiones*, amit egyszerűen csak a rendelkezéseknek szoktak hívni. Hogyan lehet azon kívül igazság? Ki az a Pál apostol? Nincs ilyen a rendelkezésekben. Miféle lázadásra akar szítani ez a szöveg?

Benyitottak a szobába. A többiek a félhomályban ültek, feszült figyelemmel hallgatták a felolvasást. Ott ült a szoba legtávolabbi sarkában társuk, akit hamarosan majd „atyának” kell szólítaniuk, mert bekerül a legalsóbb papságba. Nemrég jutott hozzá a könyv, amiből olvasott, évek óta végezte titkos tanulmányait. Minderről most számolt be, összejövetelük elején. Arról is, hogy néhány atyácska kihordott neki könyveket, s ezekből készült fel, hogy végül elolvashassa az igazi iratokat. Azokat, amikről úgy tudták, mind elvesztek, s azért oly érthetetlenek a *Lectiones* kiragadott mondatai. Ez a Szentírás – mutatta fel társuk, a kisatya azt a régi, barna kötetet. Aztán olvasta eredetiben, s minden mondatát fordította. Ő sem értett mindent. Azt mondta, csak remélni tudja, hogy együtt megértik. Mert ez Isten igazsága, és nem az, amit a rendelkezések mondanak.

A régi könyvek állítólag elvesztek az iszlám háborúk idején. Simon még emlékezett néhány nehezen értelmezhető korszakra azelőttől, liberalizmus és bolsevizmus váltották egymás. Majd az iszlám háborúk idején megindult a Nagy Rendeződés. Állítólag a háborúk idején tűnt el sok régi emlék, amikből tájékozódhatnánk. Ha valóban volt fontos tudásanyag a könyvtárak zárt részlegében, akkor ez nem igaz. Vajon miért titkolta a papság? A régműltről Simon keveset tudott, de hát az általános rendelkezés szerint a tudás bűnös hajszolása az üdvösség átkos korlátja. Most pedig mit hall? Ahol megnövekedett a bűn, ott még inkább kiáradt a kegyelem?

Simon ült a kemény fapadon, mellette Omár, meg a többiek, s már nem hallotta tovább a felolvasást. Bűn! És mégsem jár érte irtózatosságság, verés, megbélyegzés? Mi az, hogy kegyelem? Talán azt jelenti, hogy nem kerül abba a rettenetbe, a pokolba?

- Mi az, hogy kegyelem? – szólalt meg kicsit rekedt hangon, mire a többiek odafordultak. Néhányan mérgesen csóválták fejüket, de a kisatya elgondolkodva, komolyan válaszolt.

- Köszönöm, Simon, a kérdést! Én úgy értelmezem ebből a szövegből, hogy van a mi bűnünk. De ha hiszünk Isten kegyelmében, akkor ő úgy veszi, mintha igazak lennénk.

- Ez egy örülség! – kiáltott fel valaki belülről. – Lehet, hogy egyszerűen csak nem küld rögtön a kénkövesbe. Hanem kitalál valami enyhébb büntetést. Mondjuk nehezített fogházat.

A kisatya gondolkodott, lapozott, mindenki visszafojtott lélegzettel várta a választ:

- Végigolvastam ezeket a leveleket. A Pál nevűét. És ebből azt olvastam ki, hogy Isten, ha akar, megkegyelmez. És Isten megkegyelmez, azért küldte Fiát, Jézus Krisztust.

Omár csendesen, de annál élesebben kérdezett rá:

- Akkor miért mondja a rendelkezés, hogy azért jött, hogy megteremtse a szent hierarchiát?

A kisatya nem mert rájuk nézni, amikor válaszolt:

- Én ezt a tanítást sehol sem olvastam a zárt Szentírásban.

Síri csönd ült a szobára. Simon érezte, hogy mellében szinte szétrobban az izgatottság és egy soha nem ismert lelkesedés.

- Akkor hát miért jött el? - kérdezte elfúló hangon. – Ha nem az isteni pápáért?

- Azért, hogy megszabadítsa az embereket.

- Mert mi foglyok vagyunk – szólt Omár inkább kijelentve, mint kérdezve.

Simonnal szemben most felpattant a szőke fiú, akinek a nevét sem tudta, és szinte sírva kiáltotta:

- De könyörgöm, ha eljött megszabadítani, akkor miért vagyunk ilyen rohadtul foglyai ennek a bűdös világnak?

Simon a következő napokban egyre inkább megértette, hogy más „szabadságot” kaptak most ajándékba, mint ami a földi fogságuk keretei között érvényes. Itt ez a világ, a szent hierarchiával, az isteni pápával, a rendekkel, a papsággal, a tanulókkal, a dolgozókkal és a hősökkel. Földi szolgaságuk megannyi jelével.

„Ahol Isten lelke, ott a szabadság”, ismételte magában, amikor most ismét egy újabb összejövetelre sietett. Szabadság. Megértette, hogy ez a megígért szabadság számukra már elérkezett, kívül még foglyok, de belül már nem. Kihúzta magát. Ez a belső szabadulás megerősítette a testét is.

Hirtelen mégis kellemetlen érzés tért vissza mellébe. Megfordult, azt hitte, követik. De csak Omár volt az.

- Azt hittem, soha nem érlek utol. Ma nem az iskolába megyünk. Na, ne nézz olyan morcosan! Jobb helyre viszlek.

Simon kedvetlenül követte őt. Omár gyakran körbepislantott, olykor hátranézett, és furcsa manővereket tett. Végigmentek egy raktáron, majd egy csapóajtón át lepusztult negyedbe jutottak. Kezdett besötétedni, mire odaértek egy kopott épülethez, s néhány lépcsőn át feljutottak egy, a háborúk előttről megmaradt vetítőterembe, színpaddal, megtépkedett óriási vászonnal, egymásra hányt székekkel. Zsibongó embertömeg bontotta az ülések halmait, s osztották szét. Rengetegen voltak a papságból, ők is éppúgy rakodtak, mint bárki más. Simon a csoportból is felfedezett arcokat, de azon megütődött, hogy nők is voltak itt. Sok fiatal és néhány idősebb. A nők a *Lectioes* rendelkezései szerint kizárólag a dolgozók között élhettek,

nekik lehettek gyerekeik. Mindenki tudta, hogy alsóbbrendűek, jelenlétük megszenteltségleníti a hierarchiát.

De az itteni papok furcsamód szépen bántak velük. Mikor mindenki helyet talált, egy éltesebb a papságból imára szólított mindenkit. A Szentlelket hívták. Simon szaggatottan vette a levegőt, könnyeivel küzdött. A terem átellenes szélén ült, ahol vastag, meghatározhatatlan színű függönyök lógtak egészen a földig. Felemelte az alját, mögé nézett, s azt látta, hogy a függönyök ablakokat takarnak. Gyorsan visszahúzta, nehogy illetéktelenek észrevegyék a benti fényt. Simon mellé két fiatal lány ült le, eleinte pusmogtak, aztán feszülten figyeltek ők is. Ránézett arra, aki közvetlenül mellette ült. Olyan volt a lány arca, mint a napfény, ami hajnalban ezernyi árnyalatban küzdi át magát a sötétségen. Csodálkozva vette észre, hogy nem érzi bűnös dolognak, ha nézi őt.

A színpadon megkezdődött a felolvasás. Azok a régi írások, a páliak és mások egymás után sorra kerültek, volt, aki azonnal szép kerek mondatokban fordította azt a régi nyelvet. A tömeg olykor felhördült, az izgatottság kitapintható volt. A két lány időnként összenézett, majd megszorították egymás kezét.

Isten igazságáról hallottak, s arról, hogy ez az igazság szabaddá tesz. A *Lectiones* töredékes szövegei arról szóltak, hogy az egyháznak hatalma van, de ezek a szövegek egy más egyházzal beszéltek. Egy olyanról, ahol mindenki pap. Ennél a pontnál néhányan felkiáltottak, ám az olvasó felemelte szemét a könyvről és magyarázni kezdett. Kiválasztottokról, elhívottokról beszélt.

- Ti is azok lehettek – mutatott rá egy tanulóra -, meg ti is.

A nő, akire rámutatott, felállt helyéről, zavartan körbenézett, majd arcát tenyerébe rejtette. Simon lopva a mellett ülő lányra tekintett. Soha nem látott ilyen tiszta tekintetet, és már tudta, hogy a nőkről szóló rendelkezés is éppúgy hazug, mint a hatalomról szóló. A lány észrevette pillantását, mire Simon – maga sem tudta miért – rámosolygott. A lánynak megremegett a szája szeglete, amikor viszonozta.

A pap a színpadon lapozott, torkát köszörülte. Valami tompán puffogott.

- Másutt erről ezt olvassuk: Mert ti kiválasztottak, királyi papság...

A bejárat melletti sorokban zavar támadt.

A pap felnézett, hangja már zengett:

- Történjék bármi, testvéreim, ti kiválasztottak...

Kiabálás kintről...

- Királyi papság... Itt az áll, „hirdessétek nagy tetteit”! Ez a ti dolgotok!

Simon felállt, s látta, hogy többen hátukkal tartják az ajtókat. Dörömbölés, kiabálás és fojtott sikolyok hallatszottak. A színpadra Omár rohant fel öles léptekkel, s hadarva kiáltotta:

- Menjetek testvérek! Hallottátok! Kiválasztott Isten, hogy multiplifikáljatok, tanítsatok! És vigyázzatok egymásra. Az Úrnál mind találkozunk!

Simon már ugrott, míg Omár beszélt. A függönyöket tépte oldalra. Többen is feszegették a megvetemedett ablakok zárjait. Simon érezte, hogy erő árad szét tagjaiban.

- Testvér! - kiáltott háta mögött egy férfi – Vagy öcsi! Ugorj!

Simon először megragadta a két lány karját, s húzta őket magával. A székről ugrottak fel az ablak nyílásába, aztán le a sötétben kavicsra és fűre. Felsegítette a lányokat, s megragadta a kedves kezét. Együtt rohantak lélekszakadva. Hátuk mögött a karhatalmiak kiabálása hamar halkult. Sötét volt, de nem félt. Tudta, hogy valaki vezeti őket a futásukban. Zihált, de nevetnie kellett, mert sötétség volt, és leszállt az az ostoba, mély esti köd, de már nem számított. „A világoosság fiaival vagyunk...”, szavai nyomán világos pára csapott fel a sötétségbe.